

dem k těmto předpisům zákona nelze ovšem dbáti hledisk právní slušnosti, na něž dovolání poukazuje, v případech pojistných premií tím méně, ježto pojišťovny mají ve stanovách (podmínkách) pojišťovacích z pravidla výhrady pro případ neplacení premií anebo aspoň mají rozsáhlou možnost se výhradami takovými náležitě zajistiti, nehledě ani k zvláštnímu, na takové případy právě myšlenému předpisu Šu 21 zákona o pojišťovací smlouvě, jenž požívá již moci zákona.

Čís. 4946.

Vymáhající věřitel ručí v případě Šu 259 ex. ř. nejen za zdatnost uschovatelovu, nýbrž vůbec za následky úschovy.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1925, R. I 484/25.)

Žalobce domáhal se na žalované firmě zaplacení 550 Kč, ježto dvě skříňe žalobcovy, zabavené žalovanou firmou, byly poškozeny při převozu, ježž předsevzala zasílatelská firma, již soud ustanovil za schovatelku skříní. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Uschování zabavených věcí lze žádati vždy a zákon je nečiní závislým na tom, zda jest uschování třeba. Ani složením jistoty osobou, která tvrdí vlastnictví takových zabavených věcí, nelze uschování zabrániti. (Neumann komentář k ex. ř. u Šu 259 ex. ř.). Jest proto řešiti otázku, jaký význam má předpis Šu 259 ex. ř., že se děje ustanovení uschovatele na nebezpečí vymáhajícího věřitele, tudíž v tomto případě na nebezpečí žalované. Citováním Šu 968 obč. zák. v Šu 259 ex. ř. jest přímé ručení sekvestrovo vůči deponentovi dle Šu 961, 964, 965 obč. zák. stanoveno tak, že onen ručí za škodu z opomenutí povinné péče, nikoliv však za náhodu. V této souvislosti nutno také poukázati na ustanovení Šu 16 nař. o soudních dražebnách, dle něhož státní správa nese nebezpečí ohledně věcí, které v dražebně mají býti prodávány, od okamžiku jich převzetí k dopravě, při čemž státní správa od té doby má postavení uschovatelovo. Význam Šu 259 ex. ř. nemůže tudíž záležeti v tom, že by stanovil ručení vymáhajícího věřitele za výsledek, nýbrž norma ta upravuje jeho závazek v tom směru, že ručí za způsobilost uschovatele, kterého navrhuje, pokud se týče, kterého exekuční soud ustanovil, ku provedení navrženého a povoleného uschování, i kdyby věřitel sám neoznačil osoby uschovatelovy jménem, při čemž je i přípustno dle Šu 260 ex. ř., by navrhl vymáhající věřitel i jiného způsobilějšího uschovatele. Š 259 ex. ř. přesunuje tudíž ručení, které vyplývá z toho, že osobu uschovatelovu zvolil buď soud, nebo soudní vykonatel, v tom případě, že nebyla osoba ta vymáhajícím věřitelem pojmenována, na vymáhajícího věřitele. Poněvadž bylo zjištěno, že není překážky, týkající se způsobilosti uschovatele samého a že nebyl nevhodný uschovatel navržen a ustanoven, nelze uplatniti ručení žalované za škodu při dopravě uschovatelem způsobenou.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D u v o d y:

Dovolací soud nesdílí názor odvolacího soudu, že ustanovením Šu 259 ex. ř., podle něhož se schovatel zabavených movitostí zřizuje na nebezpečí vymáhajícího věřitele, se na tohoto přesunuje toliko ručení za vhodnost schovatelovu (§ 1315 obč. zák.). Úschova zabavených movitostí děje se na návrh vymáhajícího věřitele, v jeho zájmu a k jeho zajištění, vzetím do úschovy se povinnému po případě třetí osobě, jejíž věc, protože byla u povinného, byla zabavena, odnímá moc nad věcí a také možnost, ohledně ní nějaké na př. k zabránění poškození opatření učiniti a jest proto jen spravedlivým požadavkem, by vymáhající věřitel ručil nejen za zdatnost uschovatelovu, nýbrž vůbec za následky úschovy. Tomuto stanovisku neodporuje doslov Šu 259 ex. ř. a ratio legis jest zřejmě pro ně. Z toho však plyne, že když, jak jest prokázáno, skříň žalobcova byla za dopravy k uschovateli (za úschovy a dopravy skříň zpět k povinnému) následkem nevhodnosti dopravního prostředku a neopatrného s ní zacházení poškozena, žalovaná strana, k jejímuž návrhu jako vymáhající věřitelky k úschově došlo, iest povinna k náhradě škody ve zjištěné výši 550 Kč 80 h. Odvolací soud zamítнув tento nárok, vycházeje ze shora uvedeného názoru a nemaje nezdatnost za uschovatele zřízené osoby, spediterské firmy za prokázanu, pochybil (§ 503 čís. 4 c. ř. s.).

Čís. 4947.

Ociti-li se kupitel v prodlení s přijetím zboží, nemusí je sice prodatel nadále podržeti ve vlastní úschově, nýbrž může je dle obchodního práva dáti na skládku nebo veřejně prodati, dle občanského práva uložiti na soudě. Nepoužije-li tohoto práva a věc nadále podrží v úschově, jest i dle toho, i dle onoho práva při úschově povinen dbáti péče řádného živnostníka (hospodáře).

(Rozh. ze dne 21. dubna 1925, Rv I 502/25.)

Žalobce prodal žalovanému ze svého panství smrkovou kůru a vyzval ho dne 18. září 1923, by si kůru odvezl. Žalovaný tak neučinil, načež žalobce ponechal kůru zprvu v lese, potom ji uložil do stodoly. Žalobu o zaplacení kupní ceny procesní soud první stolice zamítl. odvolací soud uznal podle žaloby. Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Ve věci samé jde o otázku, zda a jak prodatel ručí za zboží, t. j. za jeho poškození nebo zkázu od té doby, co se kupitel ocitl v prodlení s jeho přijetím. Odvolací soud patrně myslí, že se prodatel nemusí od té chvíle o zboží vůbec starati a že je může ponechati úplně jeho osudu, jak si to právo také žalobce sám jako prodatel v tomto případě osobuje.